

23 09 2009
Juhataja kk nr 7-J

SÕMERU LASTEAED PÄÄSUSILM

ÕPPEKAVA

SISUKORD

I ÜLDSÄTTED

II LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA

III ÕPPE - JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

IV ÕPPE - JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS NING LÄBIVIIMINE

V LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE NING ERI-VAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

VI LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

VII ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

VIII ÕPPE - JA KASVATUSTEGEVUSE SISU, KAVANDAMINE JA LASTE EELDATAVAD TULEMUSED VANUSETI

Sõmeru Lasteaed Pääsusilm

ÕPPEKAVA

I ÜLDSÄTTED

Sõmeru Lasteaed Pääsusilm (edaspidi lasteaed) on Sõmeru valla valitsemisalas tegutsev õppeasutus, mis võimaldab kuni seitsmeaastastele lastele alushariduse omandamise. Lasteaed omab koolitusluba nr 2973HTM (väljastatud 06 12 2007).

Lasteaed juhindub oma tegevuses haridusseadusest, koolieelse lasteasutuse seadusest, õigusaktidest, oma põhimäärusest ning vallavolikogu ja vallavalitsuse õigusaktidest.

Käesoleva õppekava aluseks on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava. Õppekava on valminud meeskonnatöona ning kõik pedagoogid vastutavad kokkulepitud põhimõtete järgimise ja õppekava täitmise eest.

Meie õppekava alusel kasvavad ja arenevad Sõmeru valla koolieelses vanuses lapsed. Õppekava toetab ka lapsevanemaid lapse kodusel kasvatamisel ja arendamisel.

Õppekava sisu:

- lasteaia liik ja eripära
- lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ning põhimõtted
- õppe- ja kasvatustegevuse korraldus
- rühma tegevus- ja päevakava
- lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, korraldus ning erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted
- lapsevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus
- õppekava uuendamise ja täiendamise kord
- õppe- ja kasvatustegevuste sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused õppekava läbimisel vanuseti

Õppe- ja kasvatustegevuse sisu ja lapse arengu eeldatavad tulemused vanuseti esitatakse kuues valdkonnas:

- mina ja keskkond
- keel ja kõne
- matemaatika
- kunst
- muusika
- liikumine

Õppe- ja kasvatustegevuse seob tervikuks laste elust ja ümbritsevast keskkonnast tulenev temaatika (ainevaldkond „Mina ja keskkond“), arvestades laste huve ja lapsevanemate ettepanekuid.

II LASTEAIA LIIK JA ERIPÄRA

Sõmeru Lasteaias Pääsusilm on 9 rühma, mille 6 rühma asuvad Sõmerul, aadressil Aia 1, ning 3 rühma Uhtna alevikus, aadressil Nooruse 11. Sõmeru Lasteaed avati 1965 aastal, praeguses majas asutakse aastast 1974. Hoone ehitati 6-le rühmale. Uhtna Lasteaia hoone on ehitatud 1977 aastal 4-le rühmale.

Ühe rühma ruumides asub Uhtna Raamatukogu.

Sõmeru Lasteaia Pääsusilm rühmad on :

Sõmerul:

I –Mummukesed (sõimerühm), kuni 3-aastastele lastele

II, III, IV, V, VI – (aiarühmad), 3 – 7-aastastele lastele.

Rühmade nimed on vastavalt Nublud, Midli-Madli, Kratid, Sipsikud ja Mõmmikud.

Uhtnas:

I – Pintselsabad (sõimerühm), kuni 3 –aastastele lastele

II – Pokud ja III–Tähetäpsid (aiarühmad), 3-7-aastastele lastele.

Õppetöö toimub eesti keeles. Lasteaed on avatud 7.00 – 18.30. Igas rühmas töötab 2 õpetajat ja õpetaja abi.

Laste igapäevase tegevuse juurde kuuluvad:

- Mäng erinevates tegevuskeskustes:
 - nukunurk
 - ehitusnurk

- automängunurk

- käpik- ja marionett nukud dramatiseeringu tarbeks, lapsed saavad üksteisele esitada luuletusi, laulukesi, teha näitemängu jne.

- muusika- ja liikumistunnid
- kujutavad tegevused
- lugemise- ja kirjutamisega tegelemine
- matemaatiliste algteadmiste omandamine

Õpetaja ülesandeks on viia läbi õppetööd, suunata laste tegevust, korraldada laste iseseisvat tööd ja luua valikuvõimalusi meelepärase tegevuse leidmiseks. Kõik vahendid ja mänguasjad on paigutatud laste silmade ja käe ulatusse, et nad oleksid kergesti kättesaadavad.

Välja on kujunenud traditsioonilised üritused:

- laste sünnipäevade tähistamine
- lasteaia sünnipäeva tähistamine
- mardi- ja kadripäeva tähistamine
- isade- ja emadepäeva tähistamine
- jõulupidu
- vastlapäev
- vabariigi aastapäeva tähistamine
- laste laulukarussell
- kevadpidu
- kooli minevate laste lõpupidu
- pere spordipäev
- sportlik jüripäev

Õppeaasta jooksul korraldatakse matku loodusesse, teatrikülastusi, tähistatakse eesti rahvakalendri tähtpäevi, korraldatakse väljasõite loomaaeda, käiakse muuseumitunnis Virumaa Muuseumid SA-s, jms.

Sõmeru Lasteaed Pääsusilm liitus tervist edendavate lasteaedadega 2009. aasta detsembris.

Laste tervislike eluviiside kujundamine toimub kogu koolieelse perioodi vältel nii laste igapäevatoimingutes, kui õppe- ja kasvatustegevustes ning koostöös lapsevanematega.

Tervisekasvatuse eesmärgid:

- laps oskab enda eest hoolitseda ja täita hügieeninõudeid
- laps teab, mida tähendab tervislik toitumine
- laps teab liikumise ja õues viibimise kasulikkust
- laps tunneb elementaarseid ohutusnõudeid lasteaias ja liikluses
- laps oskab eakohaselt viisakas olla ning teab, miks see on vajalik

Tervisekasvatuse põhivaldkonnad:

1. Oma tervise väärtustamine

- liikumine
- tervislik toit
- ohutus

2. Heade omavaheliste suhete ja keskkonna väärtustamine

- sõprus
- viisakas käitumine omavahel ja ühiskondlikes kohtades
- keskkonnahoid

Kogu õppetöö lasteaias on eesmärgipõhine, mis võimaldab õpetajal oma tööd paindlikult planeerida. Mahukama teema puhul saab õppematerjali hajutada ka järgnevale nädalale.

Õppeaasta algab 1.septembril ja lõpeb 31.augustil. Õppeaasta kaks esimest nädalat on mõeldud lastele lasteaiaga tutvumiseks ja kohanemiseks, seega alustame tihedamat õppetööd 15.septembril.

Tavapärase õppetöö kestab kuni 15. maini. Alates 15. maist kuni 15. septembrini toimub õppe- kasvatustöö suvise päevaplaani järgi (kaks organiseeritud tegevust päevas).

Kuna koolivaheajal on lasteaias vähe lapsi, siis on see aeg paljuski õpitu kinnistamiseks, kordamiseks ja individuaalseks tööks.

1. juulist – 31. juulini on lasteaed kollektiivpuhkusel.

Lasteaias arvestatakse laste individuaalsust ja eripära. Lapsed saavad rühmaruumis tegutseda vastavalt oma võimete ja arengutasemele. Õppesisu valikul arvestatakse laste ealisi, soolisi ja rahvuslikke iseärasusi. Kasvatamisel ja arendamisel väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone ning arvestatakse ka teistest rahvustest inimeste kultuuri eripära. Lasteaia tegevus on perekondadele avatud.

Tegevus toimub koostöös lastevanemate ja kohaliku omavalitsusega.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse korraldus võimaldab õpetajal töötada lapsega individuaalselt, arvestades lapse iseloomu, võimeid, oskusi ja arengupotentsiaali. Õppe- ja kasvatustegevus toimub päevakava alusel, mis määrab laste päevarütmi, une- ja ärkveloleku aja. Päevakavas vahelduvad õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevus igapäevatoimingute (söömine, riietumine, pesemine jne) laste vabategevusega (mäng, liikumine, loominguline tegevus jne). Vabategevuse ajal kinnistatakse õppetegevuse ajal saadud teadmisi ja oskusi ning tehakse individuaalset tööd lastega.

Lasteaias toimub laste süsteemne, järjepidev ja eesmärgistatud arendamine ja harjumuste kujundamine.

Õppekava on välja töötatud koduloolisuse s.t. üheks tervikuks on seotud lapse elu ja ümbritsevat keskkonda käsitlevad teemad. Kogu vaimne tegevus keskendub pikemal või lühemal perioodil ühele teemale, probleemile, sealjuures omandatakse ka vajaminevad tehnilised oskused.

Alustegevus (-oskus) on vaatlemine – ühendab taju ja mõtlemise. Sealjuures on oluline mäng kui väikelapse esimene üldoskus – igasugune mänguline tegevus: loovmäng, lavastusmäng, lauateater, õppemäng, liikumismäng, laulumäng, näpumäng jm.

Mäng on järgmiste valdkondade ühendavaks lüliks:

- taju
- kõne
- sotsiaalsus
- motoorika
- emotsionaalsus

Laste mängu soodustamiseks taotleme:

- tingimuste loomist erinevateks mängudeks
- et õpetaja oleks heaks mängukaaslaseks
- et õpetaja innustaks ja õpetaks lapsi mängima
- õpetamist läbi mängu, last igati aktiveerides – liikumistegevus, meelte ja fantaasia rakendamine
- piisava aja planeerimist mänguks nii hommiku- kui õhtupoolikul
- õpetaja abi osa tähtsustamist mängude läbiviimisel
- planeeritud teemade rakendamist mängudes

Lasteaia tegevuses on olulisel kohal looduse tundmaõppimine selle

mitmekesisuses, Mõlema maja õpetajad on koostanud looduse õpperajad. Kõikides rühmades viiakse läbi õuesõpet.

Sõmeru majas tegutseb 5- ja 6-aaastaste poiste- ja tüdrukute laulukoor, 1-2 korda kuus on planeeritud 5-6- aastastele lastele ujumistunnid Vinni ujulas ja Kunda ujulas.

Arvestades piirkondlikke iseärasusi, materiaalseid võimalusi, lastevanemate soove ja laste vajadusi, on lasteaia ideaaliks luua soodne keskkond ja kõrge õpetamise tase.

III ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID:

Sõmeru Lasteaia Pääsusilm õppekasvatustsiprotsessi üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteaia koostöös.

Õppe- ja kasvatustsiprotsessi üldeesmärgist lähtuvalt toetab lasteaed lapse kognitiivset, füüsilist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel:

- lapsed on aktiivsed ja ettevõtlikud, omandades kogemusi mängides ja matkides, uurides ja katsetades
- laps õpib hoolima iseendast, oma perest, kaaslastest ja kodukohast
- laps õpib väärtustama ja hoidma keskkonda
- laps tunneb rõõmu liikumisest ja oskab hoida tervist

Oma eesmärkide saavutamiseks lasteaed:

- töötab välja oma õppekava, rühmade tegevus- ja päevakava, võttes aluseks koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava
- korraldab pedagoogilise nõukogu koosolekuid
- osaleb alushariduse andmisega seotud koolitusel, organiseerib töötajate täiendõpet
- teeb koostööd lapsevanematega
- peab sidet vabariigisiseste haridusühenduste, kohaliku omavalitsuse ja põhikoolidega (Sõmeru ja Uhtna põhikoolid)

ÕPPE- JA KASVATUSTEgevuse LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED

(riikliku õppekava alusel):

Lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine - s.t. õpetaja selgitab välja oma rühma laste võimed ja vajadused, vastavalt sellele planeerib õppe-kasvatustegevusi ning loob arengut soodustava keskkonna.

Lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine – s.t. turvalisus; rahulikes rütmides kulgevad igapäevatoimingud; piisav õuesolek; sobiv riietus; piisav uneaeg; tervislik toitumine; laste loomupärase ja eakohase liikumise toetamine; täiskasvanu eeskuju aktiivsel liikumisel.

Lapse loovuse toetamine – s.t. laste omaalgatuse toetamine; kunstitegevustes erinevate võimaluste pakkumine; looduslike materjalide kasutamine mänguks, meisterdusteks. Õpetaja märkab, julgustab last loovalt tegutsema. Sõimes ja nooremates rühmades õpetaja saadab laste mängu sõnaliste seletustega ning annab mänguideid. Vanemates rühmades võimaldatakse mitmekesisist mängu omatehtud mänguasjadega omaloodud mängupaikades.

Mängu kaudu õppimine – s.t. mänguoskus on kõigi üldoskuste ja teadmiste omandamise alus. Mängus laps omandab suhtlemisoskuse, käitumisreeglid, mitmesugused kogemused, oskused, teadmised; laps tunneb tegutsemisrõõmu, harjutab ettevõtlikkust.

Humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine – s.t. inimeste eripärade arvestamine; väiksemate, nõrgemate abistamine; kõigi arvamuse ärakuulamine; ühise arvamuse kujundamine; viisakas käitumine igal tasandil – täiskasvanu-täiskasvanu, täiskasvanu-laps, laps-laps; eksimise korral vabandamine; igapäevase töö austamine.

Lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine – s.t. lapsel on suhtlemisvõimalused täiskasvanute ja eakaaslastega (koostegutsemised, arutlused). Eetiliste suhete kujundamine igal suhtlustasandil; rühmareeglitest kinnipidamine. Õppe-ja mänguvahendite olemasolu; erinevad tegevus- ja mängunurgad rühmas; lasteaia lähiümbruse (loodus, töökeskkonnad) ja kaugemate väljasõitude rakendamine õppe-kasvatustöös.

Lapsele turvatunde, eduelamuste tagamine – s.t. last toetava, emotsionaalselt turvalise keskkonna loomine. Kindla päevakava ja rühmareeglite järgimine. Lapse algatuse toetamine, kiitmine; lapsele eakohaste, huvipakkuvate ja piisavat pingutust nõudvate tegevuste pakkumine. Lapsele piisava aja andmine kiirustamata tegutsemiseks, et ise kogeda ja õppida.

Üldõpetusliku tööviisi rakendamine – s.t. iga lapse jõukohane osalemine kõigis tegevustes; lõimitud tegevused ja tegevuste lõimimine päeva, nädala ja õppeaasta jooksul; praktilised tegevused; kogemuste kaudu õppimine.

Kodu ja lasteasutuse koostöö – s.t. lapse arengu jälgimine ja toetamine lasteaia ja kodu koostöös. Arvamuste vahetamine, arvestamine, ühtlustamine. Lapsevanemale lapse arengu eest vastutamise teadvustamine. Lapsevanemate huvi äratamine lasteaia tegevuste vastu; koostegutsemine ühisüritustel.

Eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine – s.t. pereväärtuste alalhoidmine; väärtushinnangute kujundamine (heade kommete õpetamine, loodushoid jt.); rahvakalendri ja tähtpäevade tutvustamine; rahvakunsti tutvustamine ja rakendamine (muusika, tantsud, mängud, muinasjutud, jne.); teisest kultuurist laste peretraditsioonide austamine.

IV ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS NING LÄBIVIIMINE

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUSE PÕHIMÕTTED:

Lasteaed korraldab õppe-ja kasvatustegevust riiklikust õppekavast tulenevate põhimõtete alusel:

- **Mängu kaudu õppimine.** Mäng on koolieelses eas lapse põhitegevus, mis vastab parimal moel tema vajadustele ning toetab isiksuse terviklikku arengut. Mäng võimaldab lapsel olla loov ja tunnetada ümbritsevat maailma sügavamalt, mille käigus ta omandab mõtlemis-, eneseväljendamis- ja suhtlemisoskusi, empaatiavõimet. Lasteaias toimuvad iga päev eakohased mängulised üldõpetuslikud tegevused.
- **Lõimimine.** Lapse tunnetus koolieelses eas on valdavalt terviklik ja see väljendub praktilise tegevuse kaudu, seetõttu on olulised erinevate valdkondade teadmisi lõimivad tegevused, mis seostatakse teemade abil. Teemadeks seatakse peamiselt valdkonnas „Mina ja keskkond“ esitatud üldteemad.
- **Kasvukeskkonna tähtsustamine.** Väikese lapse arengut mõjutab kõige rohkem kasvukeskkond. Õpetajad loovad rühmas sõbralikud, toetavad suhted ning kavandavad huvitavad tegevused, mis toimuvad rühma erinevates tegevusnurkades. Samuti kavandavad õpetajad õppekäike, muuseumitunni ja loodusraja külastusi, väljasõite loodusesse, jms. Iga päev kujundavad õpetajad laste enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi,

eeskätt enda eeskujuga.

- **Tasakaalustatus ja paindlikkus.** Õppe -ja kasvatustegevusega toetatakse lapse võimete mitmekülgset arengut, luues talle võimalusi mitmekesisteks tegevusteks erinevates olukordades erinevatel viisidel, arvestades lapse arengut, tema huve ja lapsevanemate soove.
- **Lapse eripära arvestamine.** Rühma aasta tegevuskava ja nädalaplaanide kavandamisel arvestatakse laste keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, tervises seisundit. Tegevustes võimaldatakse lastele valikuid, nt. kunstitegevustes võivad lapsed täita erinevaid ülesandeid.
- **Vastavus lapse arengu ja võimetega .** Vastavalt vajadusele planeeritakse õpisisu ning tegevused viiakse läbi kas kogu rühmaga, grupitööna või individuaalselt, tagades lapsele eduelamuse.
- Tegevuste kavandamisel arvestatakse laste ja vanemate soovide ning abiga. Lastega koos arutletakse tehtu üle. Õpetajad teevad koostööd klubiga, valla koolidega ja raamatukogudega.

LASTEAIA ÕPPE-JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS:

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse **aasta üldtööplaan** arutatakse läbi ja võetakse vastu õppenõukogus õppeaasta alguses, hiljemalt 25. septembriks.

Aasta üldtööplaaniga määratakse kindlaks:

- õppe- ja kasvatuse eesmärgid õppeaastaks
- ühisüritused ja traditsioonilised üritused
- koolitused õpetajatele
- õpetajate koosolekud
- pedagoogilise nõukogu koosolekud
- koostöö lapsevanematega
- sisekontrolli ajalise jaotuse

RÜHMADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS:

Õppeaasta algab 1.septembril ning kestab 31. augustini.

15. septembrist kuni 15. maini toimub rühmade tegevus nädalaplaanide alusel.

15. maist kuni 15. septembrini toimub õpitu kordamine ja kinnistamine. Sel ajal on põhirõhk suunatud mängule ja mängulisele õuetegevusele, õpetajad koostavad päevaplaanid vastavalt rühma koosseisule ja laste huvidele. Samas on õpetajad sel perioodil laste vaatlejad ning nende tegevuse suunajad.

RÜHMA ÕPPE - JA KASVATUSTEgevuse KAVANDAMISEL arvestatakse õppe- ja kasvatustegevuse korralduse üldisi põhimõtteid. Lisaks jälgitakse:

- laste kasvukeskkonna turvalisust ja esteetilisust
- tegevuste seostatust kodukoha inimeste, looduse ja asutustega
- õpitavaga (objektid, nähtused) tutvumist loomulikus keskkonnas
- eri ainevaldkondade sisude lõimumist
- tegevusvormide mitmekesisust (nt. vestlus, vaatlus, uurimine, praktiline tegevus, õuesõpe, õppemäng, lavastusmäng, loovmäng, iseseisev töö, rühmatöö)

Konkreetsed tegevused rühma õppe-ja kasvatustöös toimuvad lasteaia õppekavast lähtuvalt aasta tegevuskava ja nädalaplaanide alusel, arvestades lasteaia jooksva õppeaasta eesmärke.

Rühmaõpetajad teevad koostööd muusika- ja liikumisõpetajatega.

RÜHMA AASTA TEGEVUSKAVA sisu:

- rühma õppeaasta eesmärgid ja ülesanded
- ülevaade rühma meeskonnast
- rühma eripära (lastekontingendi lühiiseloostus)
- lapsevanemate ootused
- õppe-ja kasvatustegevuse planeerimine aastaks või poolaastaks (tähtpäevapeod ja mängupeod; õppekäigud- ekskursioonid; spordiüritused; koostöö lapsevanematega; näitused; külalised)
- kokkuvõtte eelmise õppeaasta õppe-kasvatustööst
- rühma õpperaha kasutamise prioriteedid

Rühma aasta tegevuskava koostatakse 15. oktoobriks, et saaks arvestada ka lapsevanemate ettepanekutega.

RÜHMA NÄDALAPLAAN: nädala jooksul toimuvad kõigi ainevaldkondade eesmärgid ja õpetuse sisu lõimivad mängulised tegevused. Kõik tegevused toetavad maksimaalselt lapse mitmekülgset arengut, üldoskuste kujunemist, üldtunnustatud väärtushoiakute kujunemist ning lõimitud ja mõtestatud teadmiste omandamist. Nädala jooksul õpitakse uut ning korraldatakse õpitut.

Nädalaplaani sisu:

- rühma nimi
- periood
- eesmärgid
- teema

- õppe- ja kasvatustegevused valdkonniti päevade kaupa
- Nädala kokkuvõtte, mis koostatakse lastega vestluse tulemusena, fikseeritakse rühmapäevikus.

ÕPETAJA POOLT SUUNATUD ÕPPE-JA KASVATUSTEgevuste SOOVITUSLIK AJALINE MAHT:

ühe õppe- ja kasvatustegevuse kestus:

-kuni kolmeaastased lapsed 10 – 15 minutit

-kolme- kuni viieaastased lapsed kuni 25 minutit

-kuue- kuni seitsmeaastased lapsed kuni 35 minutit

planeeritud õppe- ja kasvatustegevusi päevas:

kuni kolmeaastased lapsed kuni 2

kolme- kuni viieaastased lapsed kuni 3

kuue- kuni seitsmeaastased lapsed kuni 4

Komplekstegevustes laste aktiivse huvi korral võib tegevuse aeg olla pikem.

RÜHMA PÄEVAKAVA

Lapse tervis, tema meeleolu ja närvisüsteemi kaitse sõltuvad päeva korraldusest. Õppe- ja kasvatustegevus toetub igapäevaselt rühma päevakavale, mis määrab laste eale vastava päevarütmi, une- ja ärkveloleku aja, kus vahelduvad igapäevatoimingud (söömine, riietumine, pesemine, ruumi korrastamine, jm), laste vabategevused (mäng, loominguiline tegevus, liikumine, jm) ning õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevused.

Laste kasvades ja arenedes väheneb päevakavas igapäevatoimingutele kulutatav aeg ning suureneb õpetaja kavandatud õppe- ja kasvatustegevuste osakaal.

Lasteaed on avatud kell 7.00 – 18.30.

Päevakavas on kindlad söögiajad, lõunauinaku aeg ning muusika- ja liikumistegevuste toimumise ajad.

Ülejäänud päev möödub lapsel tegutsedes, mängides, õues olles, õppekäikudel käies. Tegevused toimuvad mänguliselt, lõimitult ja nende kavandamisel arvestatakse, et laps saab õppida nii toas kui õues. Õpetajad jälgivad, et kavandatud tegevuste ja laste vabategevuste vahekord oleks tasakaalus. Olulisel kohal on mänguline õpe ja mängimine, seetõttu on pealelõunane aeg peamiselt mänguks ja vabategevusteks. Õuesoleku aeg päevas on vähemalt 1 tund.

V LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA HINDAMISE NING ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

EESMÄRK: lapse isikupära tundmaõppimine, erivajaduste väljaselgitamine, lapse positiivse enesehinnangu ning tema isiksuse arengu suunamine ja toetamine, kavandades õppe- ja kasvatustegevust koostöös lapsevanemaga.

ÜLDPÕHIMÕTTED:

- Pedagoog jälgib lapse **vaimset, sotsiaalset ja kehalist arengut** lähtudes lapse individuaalsusest ja koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava eesmärkidest (eeldatavad üldoskused ning õppe-ja kasvatustegevuse valdkondade õpitulemused). Laste arengut jälgitakse nii igapäevatoimingutes, vabamängus, kui pedagoogi poolt suunatud tegevuses.
- Lapse vaimse arengu hindamisel vaadeldakse psüühiliste protsesside ja kujutluste ning õppimise alusoskuste kujunemist, samuti kõne arengut. Sotsiaalse arengu hindamisel vaadeldakse lapse tegutsemist ja suhtlemist teiste laste ja täiskasvanutega. Jälgitakse lapse mänguoskuste arengut, lapse iseseisvust, toimetulekuoskusi, emotsioonide kontrolli, väljendusoskust, kohanemist kollektiivis. Lapse kehalist arengut jälgitakse koostöös liikumisõpetajaga
- Lapse arengu hindamisel on oluline vaadelda lapse **mängu**. Mängus omandab laps sotsiaalseid kogemusi, kujunevad tööharjumused, eneseteenindamise oskused ja kinnistatakse tegevustes saadud teadmisi. Kui laps suudab leida ise teemad, vahendid, mängukaaslased ja rollid ning panna see toimima, võib järeldada, et lapsel on hästi arenenud mõtlemine, rikkalik fantaasia ja sotsiaalne küpsus kontakti saavutamisel eakaaslastega.
- Lapse arengu hindamise peamiseks **meetodiks on vaatlus**. Kasutatakse ka **laste tööde analüüsi, intervjuud, vestlusi ja küsitlusi**.
- Pedagoog tutvustab lapsevanematele lapse arengu jälgimise meetodeid ning annab teavet lapse edusammude ja probleemide kohta.
- Pedagoog annab **lapsevanemale** lapse arengu kohta **tagasisidet** igapäevaselt või vastavalt vajadusele, ja ka organiseeritult (1 kord aastas), kasutades lapse arengu kohta kogutud materjale ning vaatluste, tähelepanekute tulemusi.
- Lapsevanemale tagasisidet andes kirjeldatakse lapse arengut lapsest lähtuvalt, väärtustades saavutatut ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.
- Laste arengu kohta kogutud infot analüüsitakse rühma meeskonna ja lapsevanematega ning arvestatakse õppe- ja kasvatustegevuse

läbiviimisel.

- Laste arengu hindamisel teeb rühmaõpetaja **koostööd logopeed-eripedagoogiga, liikumis- ja muusikaõpetajaga.**
- Rühmaõpetaja vastutab lapse arengu hinnangu erapooletuse ning kogutud andmete konfidentsiaalsuse eest.

LAPSE ARENGU HINDAMISE KORRALDUS

INFORMATSIOONI KOGUMINE

Õppeaasta jooksul kogub õpetaja lapse kohta **informatsiooni:**

Lapse vaatlus – lapse teadlik jälgimine (mida teeb, mida räägib, kuidas käitub, kuidas reageerib millelegi, püsivus, julgus, kõne, noorematel eneseteenindus, vanematel loogiline mõtlemine jm), lapse oskused ja võimed, käitumis- ja arenguprobleemid, vägivaldsus, tõrjutus.

Õppeaasta jooksul tehakse lapse kohta vaatlusi ja kirjalikke märkmeid vastavalt vajadusele. Lapse arengu vaatluse tabel, kus hinnatakse lapse üldoskusi ja õppe-kasvatustegevuse valdkondade õpitulemusi, täidetakse 1 x õppeaasta jooksul.

Küsitlus vanematele – soovitatavalt kirjalik (mida laps oskab, teab, kuidas käitub, kuidas kodus sõpradega mängib, mille vastu huvi tunneb jne), viiakse läbi lapse lasteaeda saabumisel, üleminekul sõimest aiarühma ja vajadusel vanemas rühmas õppeaasta alguses.

Logopeed - eripedagoogi hinnang - logopeed-eripedagoog edastab hinnangu lapse arengu kohta lapsevanemale ja rühma õpetajale jooksvalt ning alati enne arenguestlust.

Lapse tööde, kirjaharjutuste valikuline kogumine, jutukeste üleskirjutamine. Saadud informatsiooni analüüsitakse ja hinnatakse ning kavandatakse edaspidist tööd lapsega.

Iga õppeaasta alguses meeskonnaveestluse käigus selgitatakse kõikides rühmades välja laste probleemid. Need kaardistatakse, vajadusel *Lapse individuaalsuse kaardil*, ja määratakse kõikide spetsialistide ja lapsevanemate ülesanded probleemide tasandamiseks.

Vajadusel kutsub tugiteenuste koordinaator kokku ümarlaua, kuhu kuuluvad rühmaõpetajad, logopeed-eripedagoog, lapsevanem ja juhtkonna liige.

LAPSE ARENGUMAPP

Rühmas on igale lapsele sisse seatud arengumapp, kuhu koondatakse kogutud informatsioon lapse arengu kohta.

Lapse arengumapi sisu:

<i>DOKUMENT</i>	<i>TÄITMINE</i>
1.Küsitlusleht uuele lapsevanemale	Sõimerühmas igal aastal . Aiarühmas uute laste vanematele
2.Lapsevanema koostatud iseloomustus lapse kohta või küsitlus lapsevanemale	Uute olukordade või probleemide puhul, nt. lapse kohanemine lasteaias, ujumas käimine, jms.
3.Lapse lühivaatlused õppeaasta jooksul	Vastavalt vajadusele, kui ilmneb probleeme lapse käitumises, suhtlemisel kaaslastega, jms.
4.Lapse mänguuskuste kirjeldus	Õppeaasta jooksul, vabas vormis, vt. <i>Lapse arengu hindamise tabel – üldoskused - mänguuskused</i>
5.Küsitlus lapsele	Vastavalt vajadusele (rühmades erinevad küsitlused)
6.Lapse pilt endast või perest ja värvimise pilt	Igas rühmas. „Minapilt“ koos lapsepoolse seletusega. Värvimis- ja värvide valiku oskust näitav värvimispilt igas rühmas
7.Lapse arengu hindamise tabel	Täidetakse kõigis rühmades
8.Lapse vaba aja tööd, kirjajarjutused, märkmed lapse ütluste kohta, jms.	Kogutakse igas rühmas õppeaasta jooksul
9.Arenguvestluse kokkuvõte	Koostatakse igal aastal peale arenguvestlust ning allkirjastatakse lapsevanema ja õpetaja poolt
10.Lapse individuaalsuse kaart	Avatakse hariduslike erivajaduste ja vajadusel koolipikenduse puhul. Täidetakse koostöös logopeed-eripedagoogiga

Lisaks siintoodule võib iga õpetaja lapse arengumappi täiendada muude huvitavate last puudutavate materjalidega.

Üks kord õppeaastas viib rühmaõpetaja lapsevanemaga läbi arenguvestluse lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks.

ARENГУVESTLUSE LÄBIVIIMINE

Arenguvestluse eesmärgid:

- selgitada välja lapse huvid, teadmised, oskused ja erivajadused
- suunata lapsevanemaid oma last rohkem jälgima ja temaga tegelema
- leida paremaid võimalusi lapse arendamiseks lasteaia ja kodu koostöös
- toetada laste arengut nii, et igas lapses pääseks arenema just see potentsiaal, milleks tal on eeldusi

Arenguvestluse läbiviimise aeg ja koht:

Arenguvestlus toimub kord õppeaasta jooksul, vanemas rühmas I poolaastal. Arenguvestlus viiakse läbi soovitatavalt lasteaia ruumides, leides selleks vaikse ja meeldiva koha. Vestluse kestuseks lepitakse kokku üks tund. Arenguvestluse toimumise ajaks sobib laste magamise aeg või õhtune aeg peale tööpäeva lõppu.

Ettevalmistus arenguvestluseks:

Arenguvestluse ettevalmistuseks vaatleb õpetaja last ja täidab lapse arengu vaatluse tabeli. Orientiiriks on lapse eeldatavad tulemused 3-, 4-, 5-, 6-, 7-aastaseks saamisel. Lapsevanem täidab küsitluslehe (lapse lasteaeda saabumisel, üleminekul sõimest aiarühma, vajadusel enne arenguvestlust).

Küsimustiku vanematele koostab õpetaja vastavalt oma rühma laste vanusele ja eripärale.

Lapsevanemale edastatakse kutse arenguvestlusele vähemalt kaks nädalat enne vestluse toimumist.

Arenguvestlusel osalejad:

Arenguvestlusel osalevad rühma pedagoogid, lapse vanemad või hooldajad ning vajadusel logopeed - eripedagoog.

Arenguvestluse läbiviimine:

Arenguvestlust juhib rühmaõpetaja. Analüüsitakse lapse arengut ja otsitakse lapse arenguks parimaid võimalusi koostöös kodu ja lasteaia vahel.

Arenguvestlus viiakse läbi sõbralikus õhkkonnas. Ei anta hinnanguid, ollakse objektiivne.

Kokkulepped pere ja lasteaia vahel:

Arenguvestluse tulemusena lepitakse kokku mõlema poole (perekond ja lasteaed) tegevused lapse edasisel arendamisel.

Sõnastatakse lapse arengut toetavad eesmärgid, mis on kooskõlas lapse arengu eeldatavate tulemustega.

Tugiteenuste osutamise võimalus:

Arenguvestluse käigus tutvustatakse vajadusel lasteaia tugiteenuse võimalusi (logopeed - eripedagoog).

Vajadusel soovitatakse pöörduda erispetsialistide poole.

Kokkuvõtete tegemine, protokollimine:

Arenguvestluse lõppedes arutatakse ühiselt, kuidas arenguvestlus sujus, kas mõlemad pooled mõistsid oma kohustusi lapse suhtes ühtemoodi.

Arenguvestluse läbiviimise kohta koostatakse arenguvestluse kokkuvõte (vt. vorm), mille koopia antakse lapsevanemale. Originaal säilitatakse lapse mapis kuni lapse lasteaias viibimise lõpuni. Lapse lahkumisel lasteaia dokument hävitatakse või (lapsevanema soovil) antakse lapsevanemale.

Erivajadusega lapse puhul kantakse arenguvestluse kokkuvõte *Lapse individuaalsuse kaardile*, p. 8, kuhu lapsevanem annab ka allkirja.

LAPSE KOOLIVALMIDUSE HINDAMINE

KOOLIVALMIDUSE HINDAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

PÕHIMÕTTED:

1. Koolivalmidus on valmisolek minna mänguliselt põhitegevuselt üle õpitegevusele. Valmisolek õpingute alustamiseks kujuneb samm-sammult kogu koolieelse perioodi jooksul ning õpitegevuse alusoskuste kujunemine jätkub põhikooli esimeses astmes. Koolivalmiduse kujunemist mõjutavad nii sünnipärase eeldused ja võimed kui ka kasvukeskkond, milles laps igapäevaselt elab ja areneb.

2. Lapse arengut jälgitakse lasteaias õpetajate ja logopeed - eripedagoogi poolt kogu koolieelsel perioodil.

KORRALDUS:

1. **Koolieeliku arengu hindamine vaatlustabeli põhjal**, mille käigus rühmaõpetajad, muusika- ja liikumisõpetaja selgitavad välja lapse arengu taseme õppekavas sätestatud üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade eeldatavate õpitulemustena. Selgub rühma üldine tase ja laste hulk, kes vajavad individuaalset tööd.

Individuaalset tööd vajavate laste puhul tehakse kordusvaatlusi, et jälgida laste

arengut ja õpetamise efektiivsust.

2. Koolieeliku arengu hindamine mänguliste võtete abil, nt.

“Koolivalmidusmängu” põhjal. See on erinevate mänguliste ülesannete ja tegevuste komplekt, mille läbimine näitab

1) lapse kognitiivset arengut:

sõnavara, sõnalisest juhise arusaamist, lugemise algoskust, mälu, arusaamist matemaatilistest mõistetest, joonistamis- ja kirjutamisoskust, orienteerumist paberil, võrdlemisoskust, üldistamisoskust

2) lapse sotsiaal-emotsionaalset arengut:

iseendaga toimetulekut, grupis töötamise oskust, käitumisreeglite tundmist, kohanemist uue keskkonnaga, tähelepanu ja keskendumisvõimet, korraldustest arusaamist ja oskust nende järgi tegutseda, reageerimiskiirust

“Koolivalmidusmängu” läbiviimise võib kavandada ühele päevale kogu rühmaga või mitmele päevale väiksemate lastegruppidega. Mängulised ülesanded ja tegevused võib läbi viia kas oma rühmaruumis, lasteaia saalis või õuealal.

Mängulisi võtteid laste koolivalmiduse hindamiseks viiakse läbi õppeaasta lõpus. “Koolivalmidusmängu” rakendatakse tervikuna või kombineerituna teiste hindamistegevustega, nt. lapse arengu hindamine *Arengu jälgimise mäng* (K. Kibrits, J. Rebane, R. Varik, Ilo, 2010) alusel.

Rühmaõpetajad võivad ise valida oma rühmale sobivad võtted laste koolivalmiduse hindamiseks.

3. Frontaalne logopeediline uuring, mille käigus lasteaia logopeed hindab

- lapse sõnavara ja väljendusoskust
- kõne morfoloogilise ja süntaktilise arengu taset
- hääldust ning teksti mõistmist
- lugemise ja kirjutamise eeldusi
- kognitiivseid võimeid

Lapse koolivalmiduse hindamisel saadud tulemused koondatakse õppeaasta lõpus, nende tulemuste põhjal antakse tagasisidet lapsevanemale ning koostatakse lapse *Koolivalmiduskaart*.

Kui ilmneb vajadus jätta laps koolipikendusele, suunatakse ta koostöös lapsevanemaga nõustamiskomisjoni.

4. Lasteasutuse õppekava läbinud lapsele annab lasteasutus välja *Koolivalmiduskaardi*, milles on lühidalt kirjeldatud lapse arengu tulemused lähtuvalt õppekavas sätestatud üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegvuse

valdkondade eeldatavatest õpitulemustest, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed.

Koolivalmiduskaardile märgitakse lapse lasteasutuses viibitud ajaperiood.

Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalevad isikud.

(rühmaõpetajad, logopeed-eripedagoog, lapsevanem, direktor))

Koolivalmiduskaarti säilitatakse lasteasutuses viis aastat.

Lapsevanem esitab koolivalmiduskaardi kooli, kus laps asub täitma koolikohustust.

Koolivalmiduskaardi vormi on kehtestanud lasteasutuse direktor: käskkiri

„Koolivalmiduskaardi kinnitamine“ 29. 03. 2011 nr. 2 - J

Lisa: Koolivalmiduskaart

Erivajadusega kooliminevatele lastele koostatakse Koolivalmiduskaart üldisel alusel.

ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ ERIVAJADUSTEGA LASTEGA

ERIVAJADUSEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

PÕHIMÕTTED:

1)Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava tähenduses on laps erivajadustega, kui tema võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu- ja õppevahendid, ruumid, õppe- ja kasvatuse meetodid jm) või rühma tegevuskavas.

2)Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias, on **meeskonnatöö**.

3)Lapse **varane** erivajaduste või andekuse **määratlemine** ning vastava arendustegevuse alustamine annavad parema võimaluse lapse arengu ja õppimise toetamiseks.

4)Lapsele võimetekohase alushariduse andmiseks on vaja välja selgitada lapse **individuaalne võimekus** ning selle suhe eakohasusega. Individuaalsust arvestavalt kaasata laps õppe-kasvatustöö protsessi, et tagada lapsele **eduelamus**.

Selleks võivad olla vajalikud teatud muudatused: eesmärgistuses
oodatavates tulemustest
õppekorralduses

5)**Võrdselt** toetamist vajavad nii **andekad** kui arengus mahajäänud lapsed.

6)Õigeaegse sekkumisega ennetatakse ka käitumis- ja suhtlemisraskusi.

KORRALDUS:

Sõmeru Lasteaed Pääsusilm Sõmeru majas töötab logopeed – eripedagoog 1,0 kohaga. Logopeed - eripedagoog kontrollib laste kõnet korrapäraselt ja teeb ravi vajavate lastega regulaarset tööd 1 - 4 korda nädalas. Uhtna majas saavad lapsed logopeed-eripedagoogi abi vastavalt võimalustele.

Kõneravi vajavate lastega teeb individuaalset tööd ka rühmaõpetaja. Lisaks õpetab rühmaõpetaja eesti keelt muukeelsetele lastele. Õpetaja suhtub teisest rahvusest või segaperedest tulnud lastesse hoole ja tähelepanuga.

Lasteaed toetab erineva keelelise ja kultuurilise taustaga peret, luues neile võimalused oma keele ja kultuuri tutvustamiseks, samas eesti keelt ja kultuuri väärtustades.

Individuaalset tööd rühmas tehakse ka lastega, kellel esineb käitumishäireid. Enamasti on tegemist tunde - ja tahteluhäiretega, tähelepanuprobleemidega, kasvatamatusena, vahel on vanematel puudunud vajalikud pedagoogilised oskused ja teadmised, jm. Töötades niisuguse lapsega peab õpetaja tundma hästi lapsepsühholoogiat ja vanuselisi iseärasusi. Need lapsed vajavad rohkem individuaalset tööd, rahulikku õhkkonda, täiskasvanute kannatlikkust ja südamesoojust. Samuti vajavad nad pidevat õpetajapoolset julgustamist, et nad suudaksid tegevuse lõpule viia, kaaslastega sõbralikult läbi saada ja enesega päeva jooksul iseseisvalt toime tulla.

Lapse arengu hindamisel tuuakse esile ka andekad lapsed. Õpetajad jälgivad last koostöös vanematega ning võimalusel luuakse lapsele sobiv keskkond (nt.individuaalsed keerukamad ülesanded ja vahendid) lapse tugevate eelduste arenguks, kaasatakse ka muusika- ja liikumisõpetaja.

Nõustatakse lapsevanemat.

Mõned erivajadused võivad lastel tekkida ootamatult (nägemis-, kuulmis-, kõnepuue), närvisüsteemihäired (kogelus, hirmud, käitumishäired, voodi märgamine, vms). Siis püüavad lapsevanem ja õpetaja ning logopeed - eripedagoog vestluse käigus jõuda põhjusteni, milles on probleem.

Kui põhjused on sügavamal ja vanema ning õpetaja ja logopeed - eripedagoogi nõust ei piisa, siis koostöös logopeed - eripedagoogiga aidatakse lapsevanemal pöörduda lapsega perearsti, psühholoogi, psühhiaatri või teiste spetsialistide poole. Ravi tulemus sõltub suurel määral sellest, kui usalduslik on pere, õpetaja ja logopeed – eripedagoogi koostöö.

Erivajadusega laste arengut toetavate tingimuste loomine on korraldatud **tegutsemisega kolmel tasandil:**

<i>Tasand</i>	<i>Tegevused</i>	<i>Teostajad</i>
I Märkamine ja	Laste arengu jälgimine rühmas. Võimaliku mahajäämuse, eripärasuse või andekuse õigeaegne avastamine.	Rühmaõpetajad, õpetaja abid,

<i>Tasand</i>	<i>Tegevused</i>	<i>Teostajad</i>
<p>esialgne toetamine. Tegevused hõlmavad kõiki lapsi</p>	<p>Lapsevanemate kaasamine probleemi olemuse selgitamiseks või lapse võimekuse toetamiseks. Erivajadusega lapsele <i>Lapse individuaalsuse kaardi</i> avamise kaalumise rühmaõpetajate poolt. Rühmasiseses töös on tähtsaim õpetajate ja õpetaja abide suhtumine erivajadusega lapsesse, suutlikkus märgata ja jälgida ning soov toetada teistest erinevat last.</p>	<p>liikumis- ja muusikaõpetajad, lapsevanemad</p>
<p>II Erivajaduse hindamine, täpsem vajaduste väljaselgitamine, nõustamine, suunamine</p>	<p>Toimuvad täiendavad uuringud, mille käigus hinnatakse konkreetse lapse arengutaset täpsemalt, analüüsitakse lapse võimeid ja oskusi, jälgitakse lapse käitumist erinevates tingimustes, kogutakse lapse kasvukeskkonda puudutavat lisateavet. Täpsemaks uuringuks soovitatakse lapsel pöörduda eriarstide poole (silma- ja kõrvaarst, neuroloog, jt.). Pedagoogilis-psühholoogiline hindamine. Vajadusel koostatakse lapsele <i>Lapse individuaalsuse kaart</i> või <i>Individuaalne arenduskava</i>. Vajadusel suunatakse erivajadusega laps Lääne-Virumaa Nõustamiskeskuse spetsialistide (eripedagoog, pereterapeut, psühholoog) poole. Lapsevanemat nõustatakse taotluse esitamisel Nõustamiskomisjonile lapse koolikohustuse täitmise edasilükkamiseks või lapse suunamiseks sobitus- või erirühma või õppetöö jätkamiseks koolis lihtsustatud õppekava alusel. Kõne- ja keelearengu probleemidega lastele annab logopeed regulaarset kõneravi ning koostöös rühmaõpetajatega jälgitakse süvendatult laste kõne arengut. Kõik last puudutavad küsitlused, vaatlused ja uuringud viiakse läbi ainult koostöös lapsevanemaga ja tema nõusolekul.</p>	<p>Rühmaõpetajad, õpetaja abid, lasteaia logopeed - eripedagoog, lapsevanemad, erinevad meditsiini eriala spetsialistid, lapse perearst, liikumis- ja muusikaõpetajad, juhtkond</p>
<p>III Lapse arendamis-tingimuste määratlemine Nõustamiskomisjoni otsuste põhjal</p>	<p>Erivajadusega lapse arengukeskkonna kujundamisel arvestatakse last uurinud spetsialistide ja/või Nõustamiskomisjoni soovitusi ning lapsevanemate soove ja arvamusi. Individualiseerimise võimalusteks lasteaias on individuaalne lähenemine rühmaõpetajate ja õpetaja abide poolt, tegevuste individualiseerimine ja diferentseerimine ning õppekasvatustegevuse mahu optimeerimine. Arendustegevusse kaasatakse lapsevanem. Vajadusel rakendatakse tugiisiku teenust või koostatakse eakaaslastest oluliselt erineva arengutasemega lapsele <i>Individuaalne arenduskava</i>, nt. vajadusel koolipikenduse puhul. Koolipikendusel oleva lapse puhul asutakse individuaalset arenduskava täitma hiljemalt 15.oktoobril jooksva õppeaastal. Tagatakse logopeedilise ravi võimalus.</p>	<p>Rühmaõpetajad ja õpetaja abid, logopeed, lapsevanemad, muusika- ja liikumisõpetajad, lasteaia juhtkond</p>

LAPSE INDIVIDUAALSUSE KAART

- *Lapse individuaalsuse kaardi* koostavad lapsele rühmaõpetajad, kui lapse erivajadus probleemiga tegeldes ei tasandu 2 – 3 kuu jooksul ja kui selgub, et laps vajab süvendatud õpet. Näiteks aktiivsus - tähelepanuhäire puhul vajab laps käitumisteraapiat või käitumise tugikava.
- Lapse individuaalsuse kaarti täidavad rühmaõpetajad koostöös logopeed - eripedagoogi ning muusika- ja liikumisõpetajaga.

Kaardile kantavad andmed:

- Üldandmed lapse kohta
 - Kaardi avamise aeg
 - Lapsevanema nõusolek kaardi avamiseks (kaardi avamisest keeldumise puhul kirjutab lapsevanem vastavasisulise avalduse)
 - Üld -ja peenmotoorika
 - Eneseteenindus
 - Silmaring, huvid ja motivatsioon
 - Mäng ja sotsiaalsed oskused
 - Emotsionaalne seisund ja käitumine
 - Suhtlemine ja kõne (peamiselt täidab logopeed, lisaks rühmaõpetaja tähelepanekud)
 - Tunnetustegevus (tähelepanu, taju, mõtlemine, mälu)
 - Kokkuvõtte arenguestlustusest ja kokkuvõtte edasiste tegevuste osas
 - Individualiseerimine ja diferentseerimine (toetavad tegevused, tugiteenused, teostajad)
 - Õppetöös osaletud päevade arv
 - Vajadus lapse pedagoogilis-psühholoogiliseks hindamiseks
 - Kaardi väljastamisel lapsevanemale või erialaspetsialistidele annavad kaardile allkirja rühmaõpetajad, logopeed ja lapsevanemad.
 - Õppeaasta lõpus, arenguestlustusel lapsevanemaga, hinnatakse rakendatud toetavate tegevuste tõhusust. Kokkuvõtte kantakse *Lapse individuaalsuse kaardile*, p.8.
- Vt. LISA

LAPSE INDIVIDUAALNE ARENDUSKAVA

- *Lapse individuaalne arenduskava* koostatakse lapsele, kelle üldine arengutase erinevates valdkondades erineb märgatavalt eakaaslastest. *Lapse individuaalne arenduskava* kooskõlastatakse (allkirjastatakse) lapsevanemaga.
- See on individuaalne kava lapse konkreetse erivajaduse tasandamiseks ühes või mitmes valdkonnas.
- *Lapse Individuaalset arenduskava* vaadeldakse ja rakendatakse koos

Lapse individuaalsuse kaardiga.

- Otsuse lapsele *individuaalse arenduskava* koostamiseks teeb rühma meeskond logopeed-eripedagoogi juhtimisel lapse arengutaseme hindamise järel.
- *Lapse individuaalse arenduskava* koostavad rühmaõpetajad koostöös lapsevanematega, logopeediga ning vajadusel lasteaia juhtkonnaga.
- *Lapse individuaalset arenduskava* analüüsitakse vastavalt vajadusele 1- 2 korda aastas, kokkuvõtte tehakse kevadel, mil hinnatakse tulemusi ning vajadusel jätkatakse koostööd osapoolte vahel uute eesmärkide saavutamiseks lapse arengus.

Lapse individuaalsele arenduskavale kantavad andmed:

- Üldandmed lapse kohta
- Lühike lapse arengutaseme kirjeldus antud ajahetkel, probleemi kirjeldus
- Individuaalse arenduskava avamise aeg
- Individuaalses arenduskavas olevasse tabelisse kirjutatakse rühmaõpetaja, lapsevanema ning logopeed - eripedagoogi tegevused eeldatavate tulemusteni (eesmärgid) jõudmiseks ja määratakse tegevuste läbiviimise aeg. Eeldatavate tulemuste saavutamisel määratakse vajadusel uued eesmärgid.
- Individuaalse arenduskava koostajad ja selle täitmisel osalejad, ka lapsevanemad.
- Individuaalse arenduskava kokkuvõtte õppeaasta lõpus (lapse poolt saavutatud tulemused, omandatud oskused; edasise arendustegevuse põhisuunad; tagasiside meeskonnaliikmetelt, ka lapsevanematelt individuaalse arenduskava toimimisele;
- kuupäev; osalejad).

VI LAPSEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

Perekond vastutab lapse kasvatamise, hoolitsuse ja arengu eest. Lasteaia personal austab perekonna kasvatuspõhimõtteid, kui need on kooskõlas üldtunnustatud põhimõtetega. Õpetajad teevad lapsevanemaga lapse arengu soodustamiseks koostööd, mis toetub vastastikusele lugupidamisele ja avatud dialoogile.

Õpetajad tutvustavad lapsevanemale lasteaia õppekava, rühma aasta tegevuskava ja nädala tegevuskavu. Lapsevanemal on võimalus osaleda õppe- ja kasvatusprotsessi kavandamisel ja läbiviimisel ning hinnangu andmisel lasteaia tegevusele.

Õpetajad teavitavad regulaarselt lapsevanemat lapse arengu ja õppimise

tulemustest ning kaasavad ta hinnangu andmisse, samuti toetavad lapsevanemat ja annavad nõu kasvatusküsimustes.

Vähemalt korra aastas viib õpetaja lapsevanemaga läbi arenguvestluse. Selle eesmärgiks on saavutada kooskõla kodu ja lasteaia tegevuse eesmärkides ja põhimõtetes. Arenguvestluse käigus antakse kahepoolset tagasisidet lapse arengust ning kavandatakse mõlemapoolsed edasised tegevused lapse arengu toetamisel.

Regulaarselt toimub lapsevanemate ootuste ja rahulolu väljaselgitamine (küsitlused, vestlused).

Lapsevanemate koosolekud rühmades toimuvad septembrikuu jooksul, 6-aastaste laste rühmas lisaks ka kevadel.

KOOSTÖÖ VORMID:

- individuaalne vestlus
- arenguvestlus
- logopeedi konsultatsioonid
- lasteaia ja rühma ühisüritused (koosolekud, peod, näitused, avatud uste päevad)
- küsitlused ja uuringud
- jooksev informatsioon (infostendid, infovoldikud, interneti kodulehekülg)
- koostöö hoolekogu kaudu
- väljasõidud

VII ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Lasteaia õppekava koostamisest võtavad osa lasteaia pedagoogid, kaasates lapsevanemaid.

Edaspidi võivad ettepanekuid muudatusteks teha kõik õpetajad pedagoogilisel nõupidamisel ja lapsevanemad rühmakoosolekul või hoolekogu esindaja kaudu.

Õppekava rakendumist hinnatakse rühmade aasta analüüside ja sisehindamise (õppe-kasvatustegevus ja planeerimine rühmades) alusel.

Tulenevalt ettepanekutest tehakse õppekavas muudatused ja parandused enne järgmise õppeaasta algust.

Lasteaia õppekava kinnitab lasteaia direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.